

**Smjernice o postupanju prema
izloženosti tržišnom riziku i riziku
neispunjenja obveza druge ugovorne
strane u standardnoj formuli**

Uvod

- 1.1. U skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju Europskog nadzornog tijela (dalje u tekstu: „Uredba o EIOPA-i“)¹ EIOPA sastavlja smjernice o postupanju prema izloženosti tržišnom riziku i riziku neispunjenja obveza druge ugovorne strane u standardnoj formuli.
- 1.2. Smjernice se odnose na članke 104. i 105. Direktive 2009/138/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (u daljnjem tekstu: Direktiva Solventnost II),² kao i na članke od 164. do 202. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/35 od 10. listopada 2014. o dopuni Direktive 2009/138/EZ (dalje u tekstu: Delegirana Uredba Komisije 2015/35) ³.
- 1.3. Ove smjernice upućene su nadzornim tijelima prema Direktivi Solventnost II.
- 1.4. Cilj je ovih smjernica omogućavanje konvergencije praksi u državama članicama te podrška društvima u primjeni modula za tržišni rizik i rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane standardne formule.
- 1.5. Za potrebe ovih smjernica stvorena je sljedeća definicija:
  - „kratka pozicija u vlasničkim vrijednosnim papirima“ znači kratka pozicija u vezi s poslovnim udjelom koja proizlazi iz kratke prodaje u smislu članka 2. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) br. 236/2012.
- 1.6. Pojmovi koji nisu definirani u ovim smjernicama imaju ono značenje koje je definirano u pravnim aktima navedenima u uvodu.
- 1.7. Smjernice se primjenjuju od 1. travnja 2015.

Smjernica 1 – Primanja zaposlenih

- 1.8. U slučaju kad su obveze za primanja zaposlenih priznate u skladu s poglavljem II. Delegirane Uredbe Komisije 2015/35, društva bi ih trebala uzeti u obzir prilikom izračuna potrebnoga kapitala za module rizika neispunjenja obveza druge ugovorne strane i tržišnog rizika. S tim ciljem, društva bi trebala u obzir uzeti prirodu tih primanja i, prema potrebi, prirodu svih ugovornih odredaba s institucijom za strukovno mirovinsko osiguranje kako je definirano u Direktivi 2003/41/EZ ili drugo društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje u vezi s tim primanjima.
- 1.9. Ako je upravljanje imovinom koja predstavlja obveze za primanja zaposlenih izdvojeno, društva koja nastupaju kao sponzori trebala bi ih uzeti u obzir prilikom izračuna potrebnoga kapitala za predviđene module tržišnog rizika i

---

¹ SL L 331, 15.12.2010., str. 48.–83.

² SL L 335, 17.12.2009., str. 1.-155.

³ SL L 12, 17.01.2015., str. 1.-797.

rizika neispunjenja obveza druge ugovorne strane, odgovorna su za sav gubitak vrijednosti te imovine.

Smjernica 2 - Utjecaj opcija kupnje na trajanje

1.10. Prilikom određivanja trajanja obveznica i zajmova s opcijama kupnje, društva bi u obzir trebala uzeti to da ih dužnik možda neće pozvati u slučaju da se njegov bonitet pogorša, da se njegov kreditni prinos poveća ili da se kamatne stope povise.

Smjernica 3 – Prosječno trajanje podmodula rizika vlastitih vrijednosnih papira koji se temelji na trajanju

1.11. Društva bi trebala tumačiti prosječno trajanje iz članka 304. stavka 1. točke (b) alineje (iii) Direktive Solventnost II kao trajanje ukupnih novčanih tokova obveza.

Smjernica 4 – Podmodul kamatnog rizika

1.12. Društva bi u izračun potrebnoga kapitala za podmodul kamatnog rizika trebala uključiti sveu imovinu i obveze osjetljive na kamatnu stopu.

1.13. Tehnička rezerva trebala bi se ponovo izračunati u scenarijima s vremenskom strukturom nerizičnih kamatnih stopa nakon šoka, što se određuje podvrgavanjem osnovne vremenske strukture bezrizičnih kamatnih stopa stresu i vraćanjem prilagodbe za uravnoteženje, prilagodbe zbog volatilnosti ili prijelazne mjere za bezrizičnu kamatnu stopu na temelju članka 308. točke (c) Direktive Solventnost II, ako je to primjenjivo.

1.14. Vrijednost imovine trebala bi se ponovo izračunati u svim scenarijima podvrgavanjem stresu samo osnovne vremenske strukture bezrizičnih kamatnih stopa, a svi prinosi iznad osnovne vremenske strukture bezrizičnih kamatnih stopa trebale bi ostati nepromijenjeni. Pritom će se možda morati upotrijebiti tehnika vrednovanja po modelu za utvrđivanje vrijednosti imovine pod stresom.

1.15. Društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje trebala bi osigurati da su vrijednosti imovine prije stresa dobivene s pomoću tehnike vrednovanja po modelu dosljedne kotiranim tržišnim cijenama za odgovarajuću imovinu na aktivnim tržištima.

Smjernica 5 - Ulaganja s karakteristikama vlasničkog i dužničkog instrumenta

1.16. U slučaju kada imovina pokazuje karakteristike vlasničkog i dužničkog instrumenta, društva bi u obzir trebala uzeti obje značajke pri određivanju koji bi se podmoduli standardne formule rizika trebali primijeniti.

1.17. Pri određivanju koji bi se podmoduli standardne formule rizika trebali primijeniti, društva bi u obzir trebala uzeti gospodarski sadržaj imovine.

- 1.18. U slučaju kada se za imovinu može smatrati da se sastoji od zasebnih sastavnica, društva bi, prema potrebi, trebala primijeniti odgovarajući stres na svaku od tih sastavnica zasebno.
- 1.19. U slučaju kada za imovinu nije moguće smatrati da se sastoji od zasebnih sastavnica, društva bi određivanje podmodula standardne formule rizika koji bi se trebali primijeniti trebala temeljiti na tome prevladavaju li u gospodarskom smislu značajke duga ili značajke vlasničkog ulaganja.

Smjernica 6 - Kratke pozicije u vlasničkim vrijednosnim papirima

- 1.20. U slučaju kada društva imaju kratke pozicije u vlasničkim vrijednosnim papirima, one bi se trebale upotrebljavati samo za nadoknadu dugih pozicija u vlasničkim vrijednosnim papirima potrebnoga kapitala za rizik ulaganja u vlasničke vrijednosne instrumente ako je udovoljeno zahtjevima utvrđenima u člancima od 208. do 215. Delegirane Uredbe Komisije 2015/35.
- 1.21. Društva bi trebala zanemariti sve druge kratke pozicije u vlasničkim vrijednosnim papirima (preostale kratke pozicije u vlasničkim vrijednosnim papirima) u izračunu potrebnoga kapitala za rizik ulaganja u vlasničke vrijednosne papire.
- 1.22. Za vrijednost preostalih kratkih pozicija u vlasničkim vrijednosnim papirima ne bi se smjelo smatrati da raste zbog primjene stresa na vlasničke vrijednosne papire.

Smjernica 7 – Podmodul koncentracije tržišnog rizika

- 1.23. Ne dovodeći u pitanje članak 187. stavak 3. drugi dio Delegirane Uredbe Komisije 2015/35, društva ne bi smjela dodijeliti faktor rizika od 0 % ulaganjima u subjekte koji su u vlasništvu subjekata uvrštenih u popis naveden u članku 187. stavku 3. Delegirane Uredbe Komisije 2015/35.

Smjernica 8 – Pozajmljivanje vrijednosnih papira i slični sporazumi

- 1.24. Pri određivanju potrebnoga kapitala za transakcije pozajmljivanja i uzajmljivanja vrijednosnih papira te ugovora o povratnoj kupnji ili obratnih repo ugovora, uključujući zamjenu likvidnosti, društva bi trebala slijediti priznanje zamijenjenih stavki u bilanci Direktive Solventnost II. Ona bi također u obzir trebala uzeti ugovorne odredbe i rizike koji proizlaze iz transakcije ili sporazuma.
- 1.25. Ako pozajmljena imovina ostane u bilanci, a primljena se imovina ne priznaje, društva bi trebala:
- (a) primijeniti odgovarajuće podmodule tržišnog rizika na pozajmljenu imovinu;
  - (b) uključiti pozajmljenu imovinu u izračun potrebnoga kapitala za rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane za izloženosti prve vrste, uzimajući u obzir smanjenje rizika koje pozajmljena imovina pruža ako

se priznaje kao kolateral u skladu sa zahtjevima utvrđenima člankom 214. Delegirane Uredbe Komisije 2015/35.

1.26. Ako se primljena imovina priznaje, a pozajmljena imovina ne ostane u bilanci, društva bi trebala:

- (a) primijeniti odgovarajuće podmodule tržišnog rizika na primljenu imovinu;
- (b) uzeti u obzir pozajmljenu imovinu prilikom izračuna potrebnoga kapitala za rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane za izloženosti vrste 1 na temelju bilančne vrijednosti pozajmljene imovine u trenutku razmjene, ako ugovorne i pravne odredbe u slučaju nesolventnosti dužnika dovode do rizika da se pozajmljena imovina neće vratiti iako je primljena imovina već vraćena.

1.27. Ako se pozajmljena imovina i primljena imovina ne priznaju u bilanci Direktive Solventnost II, društva bi trebala:

- (a) primijeniti odgovarajuće podmodule tržišnog rizika na pozajmljenu imovinu i uzajmljenu imovinu;
- (b) uključiti pozajmljenu imovinu u izračun potrebnoga kapitala za rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane za izloženosti prve vrste, uzimajući u obzir smanjenje rizika koje primljena imovina pruža ako se priznaje kao kolateral u skladu sa zahtjevima utvrđenima člankom 214. Delegirane Uredbe Komisije 2015/35;
- (c) uključiti obveze u svojoj bilanci koje proizlaze iz pozajmljivanja u izračun potrebnoga kapitala za podmodul kamatnog rizika.

Smjernica 9 – Obveze koje mogu dovesti do obveza plaćanja

1.28. Kako je predviđeno u članku 189. stavku 2. točki (e) Delegirane Uredbe Komisije 2015/35, potrebni kapital za izloženosti vrste 1 u modulu rizika neispunjenja obveza druge ugovorne strane trebao bi se primijeniti na pravno obvezujuće obveze koje je društvo predvidjelo ili dogovorilo.

1.29. Ako se u dogovorenoj obvezi izričito ne spominje nikakva nominalna vrijednost, društva bi trebala utvrditi odgovarajući gubitak zbog neispunjavanja obveza, kako je navedeno u članku 192. stavku 5. Delegirane Uredbe Komisije 2015/35 na temelju procijenjenog nominalnog iznosa.

1.30. Procijenjena nominalna vrijednost najviša je vrijednost za koju se očekuje da će biti isplaćena u slučaju kreditnoga događaja druge ugovorne strane.

Sukladnost i pravila izvješćivanja

1.31. Ovaj dokument sadrži smjernice izdane na temelju članka 16. Uredbe o EIOPA-i. U skladu s člankom 16. stavkom 3. Uredbe o EIOPA-i nadležna nacionalna tijela poduzimaju sve napore kako bi se uskladila sa smjernicama i preporukama.

- 1.32. Nadležna tijela koja su usklađena ili se namjeravaju uskladiti s ovim smjernicama moraju ih uvrstiti u svoj regulatorni ili nadzorni okvir na primjeren način.
- 1.33. Nadležna tijela potvrđuju EIOPA-i pridržavaju li se ili namjeravaju li se pridržavati ovih smjernica, s razlozima nepridržavanja, u roku od dva mjeseca nakon izdavanja prevedenih verzija.
- 1.34. U slučaju da nadležna tijela ne podnesu odgovor u navedenom roku, smatrat će se da nisu usklađena s izvještavanjem te će kao takva biti prijavljena.

Završna odredba o pregledima

- 1.35. Ove smjernice podliježu pregledu od strane EIOPA-e.